

RAJ-1601100101041000

Seat No. _____

Second Year B. A. (Sem. IV) (CBCS) (WEF-2016)

Examination

March / April - 2019

Sanskrit : Paper - X

(Vaidik Sahitya) (New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચન/Instructions :

- (૧) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.
(1) All questions carry equal marks.
(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(2) Figures to the right side indicate marks.

૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે મંત્રોને અનુવાદ સાથે સમજાવો : ૮

1 (a) Translate with necessary note any two of the following : 8

- (૧) અગ્નિર્હોતા કવિક્રતુઃ સત્યશ્ચિત્રશ્રવસ્તમઃ ।
દેવો દેવેભિરા ગમત્ ॥
(૨) અક્ષૈર્મા દીવ્યઃ કૃષિમિત્ કૃષસ્વ વિત્તે રમસ્વ બહુ મન્યમાનઃ ।
તત્ર ગાવઃ કિતવ તત્ર જાયા તન્મે વિચષ્ટે સવિતાયમર્યઃ ॥
(૩) બ્રાહ્મણોઽસ્ય મુખમાસીદ્ બાહૂ રાજન્યઃ કૃતઃ ।
ઊરૂ તદસ્ય યદ્વૈશ્યઃ પેદ્ભયાં શૂદ્રો અજાયત ॥
(૪) નાહં વેદ ભ્રાતૃત્વ નો સ્વસૃત્વમિન્દ્રો વિદુરઙ્ગિરસશ્ચ ધોરાઃ ।
ગોકામા મેં અચ્છદયન્યદાયમપાત્ ઇત પળયો વરીયઃ ॥

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે મંત્રોને અનુવાદ સાથે સમજાવો : ૬

(b) Translate with necessary note any two of the following : 6

- (૧) યચ્ચક્ષુષા ન પશ્યતિ યેન ચક્ષૂષિ પશ્યતિ ।
તદેવ બ્રહ્મ ત્વમ્ વિદ્ધિ નેદમ્ ચદિદમુપાસતે ॥
(૨) પ્રતિબોધ વિદિતમ્ મતમમૃતત્વમ્ હિ વિન્દતે ।
આત્માના વિન્દતે વીર્યમ્ વિઘયા વિન્દતેઽમૃતમ્ ॥
(૩) તદભ્યદ્રવત્ તમભ્યવદત્ કોઽસીત્યગ્નિર્વા ।
અહમસ્મીત્યબ્રવીત્ જાતવેદા વા અહમસ્મીત્ ॥
(૪) સા બ્રહ્મેતિ હોવાચ બ્રહ્મણો વા એતદ્વિજયે ।
મહીયધ્વમિતિ તતો હૈવ વિદાઞ્ચકાર બ્રહ્મેતિ ॥

- २ इन्द्रसूक्तम् अथवा पुरुषसूक्तम् परं सविस्तरं नीधे लभो. १४
- 2 Write in detailed note on इन्द्रसूक्तम् or पुरुषसूक्तम्. 14
- ३ सरमा-पणि संवादसूक्तम् अथवा विश्वामित्र-नदी संवादसूक्तम् नुं रसदर्शनं करवो. १४
- 3 Appreciate critically the either सरमा-पणि संवादसूक्तम् or विश्वामित्र-नदी संवादसूक्तम्. 14
- ४ नीयेनाभांथी कोर्षं पशुं भे परं टूंकनीधे लभो : १४
- 4 Write short notes on any two of the following : 14
- (१) केनोपनिषदः शान्तिपाठः ।
- (२) उमाहेमवतीकथा ।
- (३) पक्षोपाख्यानम् ।
- (४) विद्या विन्दतेऽमृतम् ।
- ५ नीयेनाभांथी कोर्षं पशुं भे परं टूंकनीधे लभो : १४
- 5 Write short notes on any two of the following : 14
- (१) गायत्री छन्दः ।
- (२) वैदिक संबन्धक भूतकृदन्त ।
- (३) वैदिक संकेतार्थः ।
- (४) वैदिक स्वरसन्धिः ।